



Kohti vähäpäästöistä Suomea

ilmasto- ja energiapoliittisen tulevaisuusselonteon julkistamistilaisuus 15.10.2009



VALTIONEUVOSTON KANSLIA



Miksi tulevaisuusselonteko?


- tulevaisuusselonteko (TuSe)
 - luotaa ilmasto- ja energiapolitiikan haasteita
 - asettaa tavoitteita vuoteen 2050 asti
 - linjaa käytännön toimenpiteitä ja selvitystarpeita
- tulevaisuusselontekoa tarvitaan
 - pitkän aikavälin haasteisiin varautumiseksi
 - politiikkavarmuuden luomiseksi
 - Suomen edelläkävijyyden varmistamiseksi






Selonteon valmistelu

- valmistelu tehty valtioneuvoston kansliassa
- työtä ohjannut ministeri Lehtomäen johtama ministerityöryhmä
- valmistelussa neuvonut selonteon asiantuntijaryhmä
- työ käynnistyi avausseminaarilla 10.10.2007
- VN hyväksyi tänään, lähetekeskustelussa eduskunnassa ke 21.10.



Osallistava prosessi


- valmistelussa pyritty osallistamaan sidosryhmiä, asiantuntijoita ja kansalaisia
- työpajoihin ja teemakeskusteluihin osallistunut toista sataa asiantuntijaa
- sidosryhmille järjestetty 14 paneelia
- kansalaisten ja sidosryhmien näkemyksiä kartoitettu verkkokyselyillä ja -keskusteluilla





TuSe ja strategia käsi kädessä

- tulevaisuusselonteko ja hallituksen ilmasto- ja energiastrategia tukevat ja täydentävät toisiaan
- valmistelu tehty yhteistyössä TEMin ja muiden ministeriöiden kanssa
- strategiassa painopiste vuoteen 2020 ulottuvissa tavoitteissa ja toimissa, TuSessa siitä eteenpäin
- TuSen pitkä aikajänne antaa vapausasteita vaihtoehtoisten tulevaisuuspolkujen tarkasteluun



Tulevaisuusselonteon sisältö I

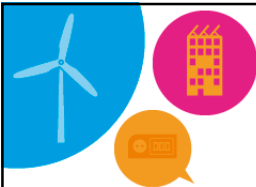
- Esipuhe
- 1 Johdanto: Suomesta ilmastonsuojelun edelläkävijä
- 2 Mitä ilmastokriisin välttäminen edellyttää?
- 3 Ilmastonsuojelu – globaalin politiikan haaste
- 4 Polkuja kohti vähäpäästöistä Suomea
- 5 Kestävä ilmastopolitiikka
- 6 Vaurautta ilmastoja kuormittamatta





Tulevaisuusselonteon sisältö II


- 7 Ilmasto säästävää arki
- 8 Sopeutuminen ilmastonmuutokseen
- 9 Vaikuttavampiin ohjauskeinoihin
- 10 Ilmastopolitiikan valtavirtaistaminen
- Yhteenveto linjauksista
- Liite 1: Skenaarioiden kuvaus ja arviointia
- Liite 2: Sanasto
- Liite 3: Valmistelu ja selvitykset



Tavoite: vähäpäästöinen Suomi


- TuSessa hahmotellaan polkuja kohti hyvinvoivaa ja vähäpäästöistä yhteiskuntaa
- tavoite: leikataan päästöjä vähintään 80 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä
- kansallinen päästötavoite toimii osana kansainvälistä yhteistyötä, jossa
 - muut teollisuusmaat sitoutuvat vastaaviin tavoitteisiin
 - nousevat taloudet rajoittavat omia päästöjään





Tavoitteita avainsektoreille

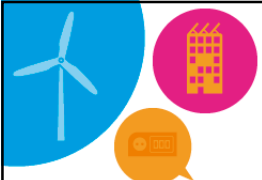
- tehostetaan rakennuskannan energiankäyttöä niin, että kulutus laskee nykytasosta vähintään
 - 30 % vuoteen 2030
 - 45 % vuoteen 2040
 - 60 % vuoteen 2050
- leikataan henkilöautokannan päästöjä tasolle
 - ≤80–90 g vuonna 2030 (CO₂/km)
 - ≤50–60 g vuonna 2040
 - ≤20–30 g vuonna 2050



Linjauksia ja toimenpiteitä

- TuSessa hallitus linjaa kantoja kansainväliseen ja kansalliseen ilmastopolitiikkaan
- käytännön politiikkaa vuoteen 2020 käsitelty jo mm. hallitusohjelmassa, ilmasto- ja energiastrategiassa sekä sektoriaasiakirjoissa
- TuSessa täydentäviä linjauksia esim. rakennusten energianormeista, ekologisesta verouudistuksesta, paikallisista ilmasto-ohjelmista ja ilmastoviestinnästä





Lisätiedon tarpeita

- selvitystarpeita mm.
 - äärimmäisissä ja äkillisissä ilmaston muutoksissa
 - skenaariotyön kehittämisessä
 - ilmastopolitiikan kustannustehokkuuden arvioinnissa
 - kestävän hyvinvoinnin mittareissa
 - yhdyskuntarakenteen ja ruoan vaikutuksissa päästöihin
 - maailmalta heijastuvissa ilmastonmuutoksen haitoissa
 - paikannukseen perustuvissa tienkäyttömaksuissa, teknologian kaupallistamisessa ja ilmastolaissa



Mitä tämä kaikki maksaa?

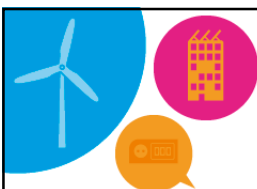
- ilmastonmuutoksen torjunta tulee halvemmaksi kuin sen jälkien korjaaminen
- TuSen kustannuksia vaikea arvioida, koska
 - pitkällä aikavälillä epävarmuudet moninkertaistuvat
 - paljon riippuu tarkoista valittavista toimista
 - emme tiedä varmasti kansainvälisen politiikan suuntaa
- selonteon liitteessä pyritty alustavasti arvioimaan eri esimerkkiskenaarioiden mahdollisia taloudellisia vaikutuksia





Mitä tarkoittaa tavalliselle suomalaiselle?


- viesti selvä: siirrytään kohti vähäpäästöistä yhteiskuntaa
- kaikki tarvitaan mukaan
- vaiheittain otetaan käyttöön päästöjä vähentävää ohjausta
- runsaspäästöiset valinnat voivat vaikeutua tai kallistua, vähäpäästöiset muuttua edullisemmiksi ja houkuttelevammiksi
- ilmaston suojeleminen tarjoaa suomalaisille mahdollisuuksia: työtä, teknologiaa, tuloja



Mitä TuSe ei tarkoita?



- TuSe **ei** pyri ennustamaan tulevaisuutta, **vaan** auttaa ennakoimaan eri tulevaisuuksia
- TuSe **ei** ohita tai kumoa ilmasto- ja energiastrategian linjauksia, **vaan** jatkaa ja täydentää niitä
- TuSe **ei** määrää lyhyen aikavälin ratkaisuja ja ohjauksen yksityiskohtia, **vaan** linjaa pitkän aikavälin tavoitteita ja politiikan suuntaa
- TuSe **ei** valitse jotain esimerkkiskenaarioista toteutettavaksi, **vaan** auttaa punnitsemaan eri vaihtoehtojen vahvuuksia ja heikkouksia






Toimeenpano ja viestintä

- hallituksen TuSessa päättämiä linjauksia viedään eteenpäin
 - hallituksen ja ministeriöiden päätöksinä
 - syötteenä seuraavaan hallitusohjelmaan
 - yhteiskunnallisen keskustelun herättämisellä
 - koko Suomen talkoilla
- mukaan tarvitaan kaikki yhteiskunnan alat ja tasot
- eduskunnassa selonteon käsittelystä vastaa tulevaisuusvaliokunta



Tulevaisuusfoorumit

- TuSea jalkautetaan alueellisten tulevaisuusfoorumien sarjalla
- ensimmäiset foorumit
 - kestävästä teknologiasta ja energiantuotannosta Lappeenrannassa 4.11.
 - maataloudesta ja ruoasta Seinäjoella 9.11.
- TuSea esitellään myös YK:n ilmastokokouksessa Kööpenhaminassa





Aineisto verkossa

- selonteko: fi, se (en)
- tiedote: fi, se, en
- tiivistelmä: fi (se, en)
- Powerpoint-esitys
- selonteon kaaviot: fi, se
- usein kysytyjä kysymyksiä
- taustaselvitykset ja -raportit

www.vnk.fi/tulevaisuusselonteko



Kiitos

www.vnk.fi/tulevaisuusselonteko



 VALTIONEUVOSTON KANSLIA